

Ügyszám: EBF-AJBH-43/2021.

Védett tulajdonság: fogyatékoság

Diszkrimináció területe: oktatás

Diszkrimináció típusa: közvetlen hátrányos megkülönböztetés

Jogsértést megállapító határozat

A mozgásszervi fogyatékosággal és egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási zavarral) küzdő, sajátos nevelési igényű kiskorú kérelmező – törvényes képviselő útján előterjesztett – panasza 2021. januárban érkezett az Alapvető Jogok Biztosához. Leírta, hogy az Oktatási Hivatal az egészségi állapotában bekövetkezett állapotromlás miatt engedélyezte, hogy tankötelezettségének a 2020/21-es tanévben egyéni munkarend keretében tegyen eleget. Az általános iskola azonban heti 20 tanórai jelenlétet határozott meg számára, amivel ellehetetlenítette az egyéni munkarend érvényesülését. Teljesítette a félévi követelményeket az általános iskolában, részt vett a tanórákon, felelt, dolgozatokat írt, és az osztálytársaival azonos számú érdemjeggyel rendelkezik. Sétrelmezte, hogy mindezek ellenére az általános iskola 2020. decemberben arról tájékoztatta, hogy félévi osztályozó vizsgát kell tennie, ezáltal kétszer kell teljesítenie a félévet.

A hatóság eljárást indított az általános iskolával szemben, aki azzal védekezett, hogy nem kötelezte a kiskorú kérelmezőt a rendszeres iskolába járásra, azt csak a törvényes képviselő kérelmére engedélyezte. A kiskorú kérelmező felkészítése a 2020/21-es tanév első félévében tanórai keretek között történt. Leírta, hogy a kiskorú kérelmezőnek az Oktatási Hivatal határozata alapján félévi osztályozó vizsgát kell tennie.

A hatóság döntésében megállapította, hogy a kérelem megalapozott. Abban az esetben, ha az Oktatási Hivatal a tanuló tartós betegségére tekintettel szakorvosi javaslatra engedélyezi az egyéni munkarendet, akkor a vonatkozó jogszabályok szerint az iskola köteles gondoskodni a tanuló felkészítéséről, érdemjegyeinek és osztályzatának megállapításáról. Az iskola az ilyen tanulónak heti tíz óra egyéni felkészítést köteles biztosítani. A hatóság a felek által tett nyilatkozatok alapján megállapította, hogy az általános iskola nem tett eleget az esélyegyenlőséget biztosító hivatkozott jogszabályi rendelkezéseknek. Nem tájékoztatta a törvényes képviselőt a kötelező heti tíz óra egyéni felkészítésről, és a 2020/21-es tanév első félévében nem biztosította a kiskorú kérelmező egyéni foglalkozás keretében történő felkészítését. A vonatkozó jogszabályok alapján az egyéni foglalkozások biztosítása nem váltható ki azzal, hogy az általános iskola lehetővé teszi a tanuló tanórákon való részvételét. A hatóság álláspontja szerint az általános iskola hivatkozott mulasztása vezetett ahhoz, hogy a kiskorú kérelmező végül bejárt a tanórákra, érdemjegyeket szerzett, és a jelen helyzetben kétszer kell teljesítenie a félév követelményeit.

A félévi osztályozó vizsga teljesítését ugyanakkor az Oktatási Hivatal végleges és végrehajtható határozata írta elő a kiskorú kérelmező számára, amely kötelezettség teljesítése alól az általános iskola hatáskör hiányában nem adhat felmentést. A kiskorú kérelmezőnek osztályozó vizsgát kell tennie azokból a tantárgyakból, amelyek értékelése és minősítése alól nem élvez mentességet. Az Oktatási Hivatal határozatát hatáskör hiányában a hatóság sem vizsgálhatta felül, és azt nem változtathatta meg.

A fentiek alapján a hatóság megállapította, hogy az általános iskola megsértette az egyenlő bánásmód követelményét, és a kiskorú kérelmezővel szemben a fogyatékoságával

összefüggésben közvetlen hátrányos megkülönböztetést valósított meg azzal, hogy a 2020/21-es tanév első félévében nem biztosította az egyéni foglalkozás keretében történő felkészítést.

A szankció megállapításánál a hatóság az általános iskola javára értékelte, hogy a 2020/21-es tanév második félévében már biztosítja az egyéni foglalkozás keretében történő felkészítést a kiskorú kérelmező számára, ezért a fokozatosság elvének szem előtt tartásával az általános iskolának megtiltotta a jogsértő magatartás jövőbeni tanúsítását. A hatóság ugyanakkor figyelembe vette, hogy a jogsértő magatartás kiskorú személyt érintett, egy teljes félévig fennállt, és a jogsértéssel okozott hátrány nem visszafordítható.

2021. márciusi döntés